

rådets formand undervisningsministeren og afleverede et „notat om Risø“ dateret 25. februar s. å. Dette blev modtaget i AEK den 4. marts s. å., og den 11. s. m. fandtes i Berlingske Aftenavis under overskriften „Risøs virksomhed foreslås omlagt“ en længere artikel om den af teknisk-videnskabeligt forskningsråd påtænkte omlægning af arbejdet på Risø bl. a. indeholdende en række udtalelser til bladet af forskningsrådets formand.

Med regeringens tilslutning til fællesindstillingen af 9. december 1963 bragtes drøftelserne, der havde krævet en betydelig arbejdsindsats navnlig fra Risøs side, og som ikke uvæsentligt havde hæmmet og forsinket det teknisk-videnskabelige arbejde, til afslutning.

2. *Det siges, at det i den til regeringen den 9. december 1963 afgivne indstilling underkrevet af såvel repræsentanter for forskningsrådet som af repræsentanter for AEK klart slås fast, at Risøs opgave ved oprettelsen er at drive formålsbestemt forskning til fremme af atomenergiens anvendelse til samfundstarv, og der peges på fremstilling af elkraft, ligesom det siges, at der var enighed mellem råd og kommission om, at Risøs virksomhed skal være erhvervsvirksomhed og ikke at drive almindelig fri forskning, som universitetsinstitutionerne gør det.*

Citatet er tilnærmelsesvis rigtigt, og navnlig er det helt klart, at forskningsaktiviteten på Risø i den forstand skal være formålsbestemt, at den skal finde sted med henblik på de muligheder, der måtte frembyde sig inden for den fredelige udnyttelse af atomenergien. Til fuld forståelse af det resultat, man nåede frem til under de nævnte forhandlinger, må citatet imidlertid suppleres med yderligere oplysninger fra indstillingen af 9. december 1963 til regeringen. Det fremgår af indstillingen, at der mellem råd og kommission var enighed om uden ændringer at videreføre nedennævnte aktiviteter på Risø:

- a: Almindelig forskning inden for plasmafysik, nukleare data, faststoffysik, radio- og kernekemi, strålingskemi samt metallurgisk forskning.
- b: Konservering af levnedsmidler, sterilisering af instrumenter m. v. ved bestråling.

- c: Forædling af planter ved bestråling.
- d: Bistand ved undersøgelse af uranforekomster på Grønland.
- e: Helsefysik, sikkerhedsforanstaltninger.
- f: Kontrol med radioaktivt nedfald. Meteorologi.

g: Deltagelse i internationalt samarbejde.

Jfr. side 2 i den til regeringen afgivne redegørelse. De nævnte områder må nødvendigvis omfatte en betydelig grundvidenskabelig — omend formålsbestemt — indsats. Diskussionen samlede sig herefter alene dels om reaktorforskning og -betjening og anden forskning (ud over det forannævnte) af betydning for udvikling af atomkraftværker, dels om Risøs muligheder for ved siden af sine egentlige lovbestemte formål at bistå dansk industri med løsning af konkrete forsknings- og udviklingsopgaver uden for det nukleare område, jfr. her nærmere nedenfor under pkt. 3.

3. *Det siges, at det i indstillingen til regeringen pkt. 8, e, nævnte arbejdsprogram for Risø for femåret 1965-66 til 1969-70 samt overslag over forventede samlede udgifter og personalebehov ikke som lovet er blevet udarbejdet, ligesom det senere siges, at AEKs svar på et spørgsmål fra folketingets udvalg til modtagelse af AEKs beretning om, hvad kommissionen har foretaget sig i anledning af nævnte indstilling af 9. december 1963, ikke giver noget svar og ikke med et ord — ikke ét ord — går ind på kravet om en langsigtet planlægning.*

Folketingsudvalgets spørgsmål i skrivelsen af 8. december 1965 lød: „Der udbedes en redegørelse fra AEK om, hvad der er sket som følge af indstillingen af 9. december 1963 til regeringens økonomiudvalg.“

I besvarelsen af udvalgets spørgsmål 2, til hvilken man tillader sig at henvise, redegjorde AEK punkt for punkt for, hvad der var sket i overensstemmelse med henstillingerne i den nævnte redegørelse.

For så vidt angår særligt spørgsmålet om forbindelsen til industrien, henvises til besvarelsen af udvalgets spørgsmål 2, ad d. Det allerede siden længe etablerede samarbejde med industrien er fortsat under udbygning såvel på initiativ af industrivirksomheder som på initiativ af Risø. En nærmere redegørelse vil indgå i den endelige besvarelse af de af folketingsudvalget rej-